

ԿՐՏՍԵՐ ԴՊՐՈՑԱԿԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

**ԻՆՔՆՈՒՐՈՒՅՆ
ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹՅԱՆ
ՆՅՈՒԹԵՐ**

2-րդ դասարան

ԷԴԻՏ ԴՐԻՆՏ

EDIT PRINT

**Երաշխավորվել է ՀՀ ԿԳ նախարարության
Կրթության ազգային ինստիտուտի կողմից**

**Կազմողներ՝ Աշոտ Գալստյան Լատրա Ավագյան
Ռոզա Խարազյան Ասողիկ Բալայան**

Գրախոս՝ Վալենտինա Կաժյան

*Ձեռնարկում զետեղված են ինքնուրույն ընթերցանության
ծրագրով նախատեսված նյութեր հանրակրթական դպրոցի
2-րդ դասարանի համար:*

Սիրելի՛ բարեկամ

Դու արդեն կարող ես կարդալ ու գրել: Կարդացածիցդ շատ բան սովորելու համար պետք է սիրով և ուշադիր կարդաս: Այստեղ դու կհանդիպես տարբեր հերոսների, կհմանաս նրանց լավ ու վատ արարքների մասին: Կարդալով հեքիաթներն ու առակները, պատմություններն ու բանաստեղծությունները, առած-ասացվածքները՝ դու կհմանաս շատ ու շատ բաներ: Ընկերներիդ հետ ուրախ և հետաքրքիր խաղեր, մրցույթներ կարող ես կազմակերպել խաղիկների, հանելուկների, շոտասելուկների, սուտասելուկների միջոցով: Օգտվիր նաև «Ճանաչիր կենդանիներին և թռչուններին» բաժնից, որը փոքրիկ հանրագիտարան է կենդանիների և թռչունների մասին:

Բնագրերը նախ պետք է կարդաս տանը և կատարես «Ինքնուրույն աշխատանք» բաժնի առաջադրանքները, այնուհետև դասարանում ուսուցչի և ընկերներիդ օգնությամբ քննարկես «Խմբային աշխատանքի» հարցերը: Այն հարցերն ու առաջադրանքները, որոնց կողքին կտեսնես

 նշանը, պետք է կատարես ընկերներիդ հետ՝ համագործակցա-
յին խմբերի բաժանվելով: Կան ստեղծագործություններ, որ ուսուցիչը կառաջարկի կարդալ և դրանց շուրջ աշխատել հենց դասարանում: Անձանոթ բառերի իմաստը հասկանալու համար դիմիր «Բառարան-մարդուկին»:

Պարտադիր չէ բնագրերը կարդալ տրված հաջորդականությամբ. դա կարելի է անել խառը ընտրությամբ՝ ուսուցչի հետ: Իհարկե, պետք է հաշվի առնել, թե մայրենիի ժամերին ինչ եք անցնում: Օրինակ՝ եթե ուսումնասիրում եք գարնանը նվիրված ստեղծագործություններ, ապա լավ կլինի կարդալ «Գարուն» բանաստեղծությունը, գարնան ավետաբերների մասին նյութերը: Ծավալուն բնագրերը կարող ես կարդալ և մշակել մասերով, որ շատ չդժվարանաս: Տրված առաջադրանքներից ոչ բոլորը դու կհասցնես կամ կկարողանաս կատարել: Չտխրես, քանի որ ուսուցիչը քեզ կուղղորդի ընտրության մեջ և կօգնի կատարել դրանք:

«Բանաստեղծությունների փունջ» բաժնից քեզ դուր եկած նյութերը կարդա՛ կամ արտասանիր ընտանիքիդ անդամների, ընկերներիդ համար կամ տպավորություններդ արտահայտիր գույների միջոցով:

Փորձիր նման բանաստեղծություններ էլ ինքդ հորինել:

Ուրախ եմ, որ հանդիպեցինք: Համոզված եմ, որ լավ բարեկամներ կլինենք... Քեզ հաջողություն եմ մաղթում...

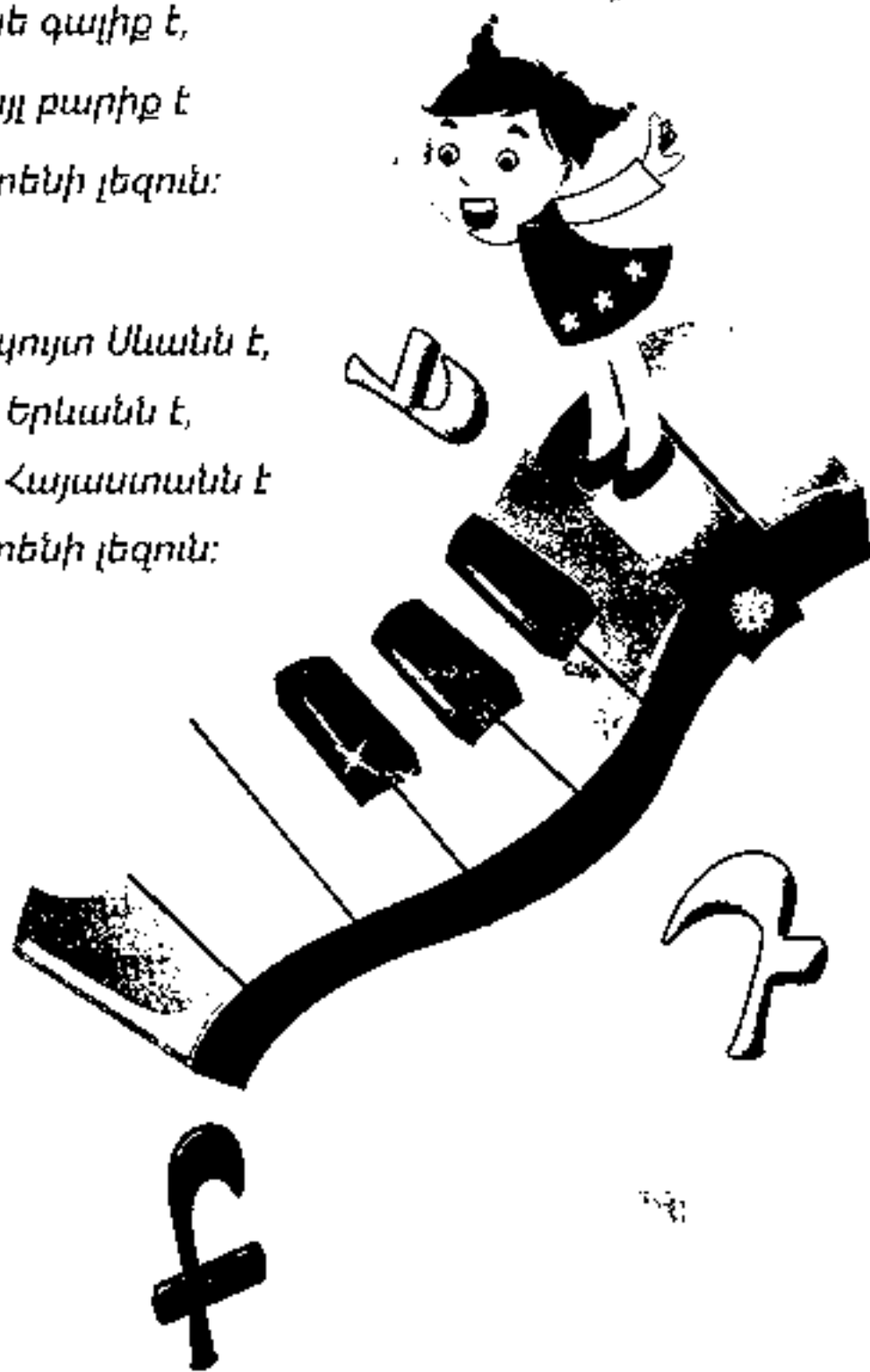
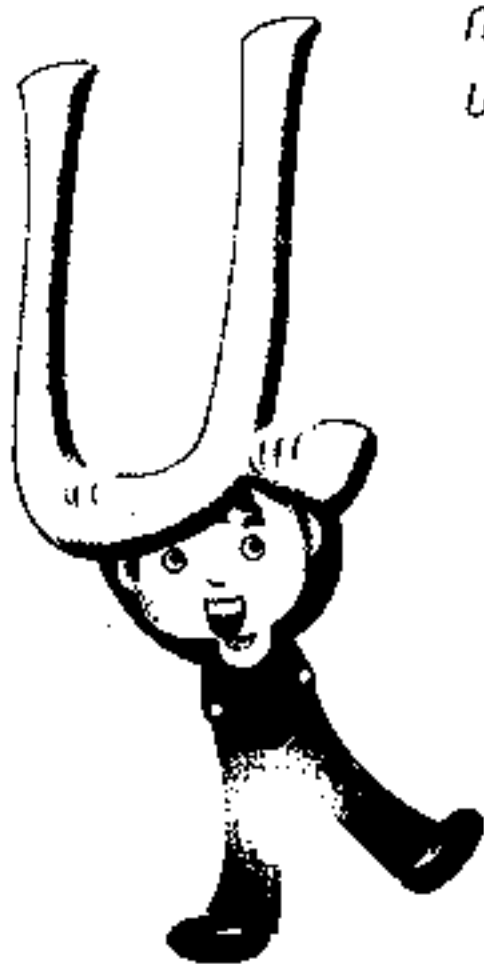
Մայրենի լեզու

Ըստ Ս. Մուրադյանի

Քաղցրորոտ երգ է,
Մայրական ձեռք է
Ու հզոր զենք է
Մայրենի լեզուն:

Թոթով բալիկ է,
Լուսե գալիք է,
Շռայլ բարիք է
Մայրենի լեզուն:

Կապույտ Սևանն է,
Նոր Երևանն է,
Ողջ Հայաստանն է
Մայրենի լեզուն:

1997

Աղավնիներ

Հատ Լ. Սարգսյանի

Տղան, հացի կտորը ձեռքին,
վազեց դեպի աղավնիները,
փշրեց և արագ վերադարձավ
տատի մոտ: Աղավնիները ուրախ
դունդունացին*:

- Տատի՛կ, լավն են, չէ՛,-
խոսեց նա:

- Լավն են, գեղեցիկ են, Ար-
տաշեն ջան,- համաձայնեց տա-
տը:

- Իսկ այդ ձնձղուկները որտե-
ղի՞ց եկան,- բարկացավ Արտաշեսը:
Ձնձղուկները մի քիչ անհամարձակ,
բայց ձարակորեն հավաքում էին աղավնիների

համար թափած հացի փշուրները:

- Քը՛շշ,- կանչեց տղան՝ մոտենալով ձնձղուկներին:

Նրանք վայրկենապես թռան մոտիկ ծառերին: Աղավնիները շփոթված
նայեցին տղային:

- Ոչինչ, թող ձնձղուկներն էլ ուտեն,- խոսեց տատը,- նրանք էլ են
քաղցած:

- Չէ՛,- խռովեց Արտաշեսը,- ես նրանց համար չեմ փշրել:

Տատը լռեց՝ չիմանալով ինչպես լեզու գտնել* չարածձի թռռնիկի հետ:

- Ախր, տեն է, տատի՛,- խոսեց նա,- այնպես էլ համարձակ են ուտում,
կարծես հենց իրենց են հրավիրել ձաշկերույթի: Իսկ աղավնիները...

Արտաշեսը վրդովված նայեց աղավնիների կողմը:

- Ա՛յ տատ, նայի՛ր, երեք ձնձղուկի չափ են ու կարծես վախենում են
դրանցից: Ի՛նչ է, չե՞ն կարող կտցահարել* ու հեռու փախցնել:

Տատիկը ժպտաց.

- Ախր, Արտաշեն ջան, երևի նրանք էլ են հասկանում, որ ձնձղուկները
քաղցած են... Համ էլ, բա մարդ իրենից փոքրին կհալածի՞,- փորձեց թռռնիկին
մեղմացնել տատը...

Ձնձղուկները թռել էին ծառերին: Երևի աղավնիների համար փշրած հացը

վերջացել էր: Աղավնիները տոտիկ-տոտիկ քայլում էին: Արտաշեսը տատի ձեռքից վերցրեց հացի վերջին կտորը և մոտեցավ, որ....

Ղունդունալ - աղավնու՝ դու-դու ծայն հանել:
Լեզու գտնել - իրար հասկանալ, համերաշխ լինել:
Կտցահարել - կտուցով խփել՝ զարկել, հարվածել:

Ինքնուրույն աշխատանք

1. Ո՞ր թռչունի մասին են նախադասությունները. գծով միացրո՛ւ:

Հնում օգտագործել են որպես կապի միջոց՝ նամակատար:

Զվող թռչուն չէ:

Ցատկոտում է:

Ղունդունում է:

Խորհրդանշում է խաղաղություն:

2. Բնագրի մտքերը նշիր V-ով:

Աղավնիները ուրախացան՝ հացի փշրանքները տեսնելով:

Արտաշեսին դուր չեկան աղավնիները:

Ճնճողուկները ծարպկորեն հավաքում էին հացի փշուրները:

Աղավնիները փոքր են ճնճողուկներից:

Աղավնիները քայլում են տոտիկ-տոտիկ:

Խմբային աշխատանք

1. Տատիկը լեզու գտնում էր թռչունիկի հետ:

2. Դուք ի՞նչ եք կարծում, մարդ իրենից փոքրին կհավածի՞...

3. «Արտաշեսը տատի ձեռքից վերցրեց հացի վերջին կտորը և մոտեցավ, որ...»: Ի՞նչ եղավ հետո: Ավարտե՛ք պատմությունը:

Տոհմածառ

Գ. Գևորգյան

Մի թղթի վրա
Նորայրը կայտառ
Մատիտով կանաչ
Նկարեց մի ծառ,
Իսկ ծառի վրա՝
Խնձորներ լիքը
Ու տակն էլ գրեց.
«Մեր ընտանիքը»:

Եվ ասաց պապին
Նա շատ լրջորեն.
- Այս ծառը դու ես,
Խնձորները՝ մենք:

Ինքնուրույն աշխատանք

1. Կազմիր քո տոհմածառը: Քեզ կօգնեն ծնողներդ:

A large, empty rectangular box with a dashed border, intended for the student to draw their family tree. The box is positioned below the instructions and occupies most of the lower half of the page.

2. Փակցրո՛ւ՝ ընտանիքիդ անդամների լուսանկարները:

Խնդրային աշխատանք

1. Միմյանց պատմե՛ք ձեր ընտանիքների մասին:
2. Դասարանին ներկայացրե՛ք՝ ինչ հետաքրքիր բան իմացաք ձեր ընկերների ընտանիքների մասին:

Փոստատար աղավնին

Ըստ Զ. Պետրոսյանի

Գյուղում լռություն էր տիրում: Արդեն քանի գիշեր է, ինչ աղավնապահ* Վահրամը, հրացանը կրծքին սեղմած, գալիս ու նստում է իր տան ավերակների մեջ՝ հույսով, որ որևէ լուր կստանա իր հարազատներից:

Երկու օր առաջ թուրքերը հարձակվեցին քնած գյուղի վրա: Վահրամը մի խունք հայ տղամարդկանց հետ կարողացավ կանանց ու երեխաներին հեռացնել գյուղից: Վերջին պահին միակ բանը, որ կարողացավ տալ կնոջը, փոքրիկ սև տոպրակն էր, որի մեջ դրել էր իր ամենասիրելի աղավնուն:

Նա ամեն գիշեր գալիս էր այդտեղ և սպասում մինչև լուսաբաց: Վահրամը աչքերը լայն բացած, նստել էր՝ փորձելով զսպել քունը: Ժամերն անցնում էին...

Բացվեց առավոտը: Հանկարծ անմիջապես իր գլխավերևում Վահրամը լսեց իրեն շատ ծանոթ ու հարազատ թափահարվող թևերի ձայնը: Նա կանաց սուլեց, բարձրացրեց ձեռքը: Աղավնին անձայն նստեց նրա ձեռքին: Վահրամը տեսավ աղավնու ոտքից կախված փոքրիկ նամակը: Նա դողդոջուն* ձեռքերով բացեց թղթի կտորն ու սկսեց կարդալ. «Ես երեխաների հետ գտնվում եմ ապահով վայրում»:

Վահրամը, արցունքն աչքերին, կրծքին սեղմեց նամակը և համբույրներով ծածկեց փոստատար աղավնուն:

Աղավնապահ – աղավնի պահող:
Դողդոջուն – դողդողացող: